

AI- granica između pomoći i opasnosti

UVODNI DIO (5 minuta)

Učenici se uvode u temu kroz osvještavanje svakodnevne uporabe umjetne inteligencije. Navode primjere digitalnih alata i aplikacija koje koriste algoritme (npr. preporuke sadržaja, navigacija, prepoznavanje lica).

Naglasak je na razumijevanju da su stalno izloženi velikoj količini informacija iz različitih izvora, ssvjesno li nesvjesno.

GLAVNI DIO (35 minuta)

Aktivnost 1: Prepoznavanje izvora informacija

Trajanje: 5–7 minuta

Učenici analiziraju primjere sadržaja s društvenih mreža i razlikuju izvore informacija. Uočavaju da nisu svi izvori jednako pouzdani.

Ishodi:

- razlikuje izvore digitalnih informacija
- razvija svijest o nepouzdanosti sadržaja

Aktivnost 2: Analiza stvarnog i AI sadržaja

[Viral Video Challenge: Can You Spot the AI Fakes? - BTN High - YouTube](#)

Trajanje: 7–8 minuta

Učenici procjenjuju prikazane primjere (slike/videozapise) i određuju radi li se o stvarnom ili AI sadržaju.

Ishodi:

- procjenjuje vjerodostojnost sadržaja
- obrazlaže vlastiti zaključak

Aktivnost 3: Uočavanje obilježja AI sadržaja

[Pravi ili AI kviz: Možete li razlikovati situaciju? - Britannica obrazovni blog](#)

Trajanje: 5–7 minuta

Učenici usvajaju kriterije za prepoznavanje AI sadržaja:

- nerealne situacije
- neprirodni pokreti
- pogreške u detaljima

Primjenjuju kriterije na prikazane primjere.

Ishodi:

- prepoznaje obilježja AI sadržaja
- primjenjuje kriterije procjene

Aktivnost 4: Primjena znanja- analiza materijala

[Which Face Is Real?](#)

[iProov Deepfake kviz](#)

[Real or Fake AI Game - Detect the AI-Generated Deepfake | Upsampler](#)

Trajanje: 7–10 minuta

Opis aktivnosti:

Učenci analiziraju prikaze ljudskih lica (stvarnih i AI-generiranih) te primjenjuju prethodno usvojene kriterije za procjenu vjerodostojnosti digitalnog sadržaja. Aktivnost je organizirana tako da nastavnik može odabrati razinu složenosti i način rada ovisno o dobi i predznanju učenika.

Osnovna razina (mlađi učenici / slabije predznanje)

- Učenicima se prikazuju 2 slike (jedna stvarna, jedna AI-generirana)
- Učenici određuju koja je slika stvarna
- Fokus je na uočavanju očitih razlika (npr. neprirodni detalji)

Napredna razina (standardni pristup)

- Učenicima se prikazuju 3–4 fotografije
- Učenici određuju koja su stvarna, a koja generirana
- Primjenjuju kriterije:
 - detalji (ruke, oči, kosa)
 - proporcije
 - pozadina

Aktivnost 5: Mogućnosti i rizici AI

Trajanje: 5–6 minuta

Učenci analiziraju primjer AI alata (npr. generiranje osobe koja ne postoji) te prepoznaju njegove prednosti i potencijalne opasnosti.

Ishodi:

- opisuje mogućnosti AI
- prepoznaje rizike i zlouporabe

ZAVRŠNI DIO (5 minuta)

[AI generirani sadržaj u Hrvatskoj](#)

Učenici sistematiziraju postupke provjere informacija:

- provjera izvora
- usporedba informacija
- postavljanje kritičkih pitanja

Zaključuju o ulozi umjetne inteligencije kao alata koji može biti koristan, ali i rizičan.

8. VREDNOVANJE

Vrednovanje za učenje:

- praćenje sudjelovanja
- sposobnost argumentiranja
- primjena kriterija

9. PRILAGODBE

- vizualna podrška i pojednostavljeni primjeri za učenike s teškoćama
- složeniji zadaci i analiza za napredne učenike

Materijal je izrađen za potrebe razvoja digitalne pismenosti i kritičkog mišljenja učenika te se može prilagoditi različitim uzrastima i razinama predznanja.